

at støtte Smaafolk, navnlig uformuende Smaafolk, for kort Tid med Laan. Det er dog ganske vist, at naar saadanne mindre Sparekasser vare i Besiddelse af større Midler, saa kunde de virkelig gjøre endnu mere Nytte, end de nu kunne, paa Grund af, at de nu ere noget indskrænkede af Mangel paa Midler. Jeg tror derfor, at man vilde gjøre meget stor Gavn, dersom man kunde føre det dertil, at saadanne mindre Sparekasser ogsaa kunde komme i Betragtning ved det Laan, her foreslaas at skulle ydes af Statskassen til Sparekasserne. Man vilde herved efter min Mening gjøre Gavn for mange Smaafolk, og det er jo bekjendt, at saadanne Smaafolk i det Mindste om Foraaret hellere søge en saadan Kasse for at faae et Laan, naar de undertiden mangle Penge til at kjøbe f. Ex. Saasæd for og Sigt, end gaa hen til en eller anden privat Mand og laane Penge og mulig ikke en Gang kunne faae dem, og mange Gange kunne de neppe tilfredsstille en saadan Mand med en Villighed for hans Tjeneste, saa at de maa gaa til Auktion og kjøbe Saasæd til den dobbelte Pris af dens virkelige Værd, for at faae Henstand med Betalingen for det kjøbte et halvt Aars Tid. Kunne de Herrer Forslagsstillere ikke finde et Middel til at indrette Forslaget saaledes, at ogsaa disse mindre Sparekasser kunne komme til at tage Del i det Gode, som vil flyde af, at Statskassen vil komme til at yde Laan til Sparekasserne? Der staar jo i Forslaget § 1, at der skal ydes betryggende Sikkerhed til Statskassen i offentlige Værdipapirer eller Panteobligationer; men disse mindre Sparekasser tror jeg ikke ete saadanne Papirer, hverken Værdipapirer eller Panteobligationer; thi de laane i Almindelighed ud paa haandsaet Pant, og mange Gange faae Laanetagerne vel endog Lov til selv at beholde Pantet, men saa maa et af Bestyrelsens Medlemmer — saaledes er det i det Mindste ude hos os — garantere eller være en Slags Kaution for den Paagjældende til Sparekassen for at sikkre denne, at Laanet tilbagebetales bestemt og i rette Tid. Naar der skal stilles saadan Sikkerhed til Statskassen fra Sparekasserne, vil det efter min Mening ikke blive muligt for de mindre Sparekasser at nyde Godt af denne Foranstaltning. Jeg har derfor tænkt mig at ville henstille til de ærede Forslagsstillere og det høie Thing, om det ikke lod sig ordne paa den Maade, at en saadan Sparekasse kunde yde Sikkerhed saaledes, at de Mænd, der garantere Sparekasserne som en Slags Lillidsmænd for dem, altsaa som Kautionister for de Penge, der indstydes i Sparekasserne, igjen kunde stille Kaution til Statskassen for et Laan af denne til disse Sparekasser. Dersom det kunde ordnes paa den Maade, tror jeg ogsaa, at det kunde føre til, at disse Sparekasser kunde faae Nytte af denne Foranstaltning, og det kunde være muligt, at der blev gjort mere Gavn ved at hjælpe noget paa disse Spare-

kasser, og at mange Smaafolk, som ellers ikke kunde blive hjulpsne, muligvis derigjennem kunde blive det. Det er ganske vist, at Sparekasserne ikke kunne laane Mere ud, end de have, og naar de Intet have, ere de nødt til at lade være at laane ud; men det er sikkert, at det vilde være gavnligt for mange Smaafolk at kunne faae Laan for en kortere Tid, uden at skulle gjøre Tiageransigt, men at betale Pengene tilbage og betale Renter. Derfor vil jeg indstændig anmode de ærede Forslagsstillere, om de ikke kunde ændre dens Forslag saaledes, at det, jeg har omtalt, ogsaa kunde komme i Betragtning. Der staar i sidste Linie af § 1, at Laanene skulle afbetales i de følgende 5 Terminer, men saa vidt jeg veed, have vi 4 Terminer om Aaret (Udfrydelse), ja, der staar jo rigtignok ogsaa tilsidt, at det hele Beløb skal være tilbagebetalt inden 31te December 1880. Det var disse Bemærkninger, jeg havde at gjøre.

Schroll: Jeg kunde meget ønske, at de ærede Forslagsstillere vilde oplyse os om, navnlig hvad det er for Sparekasser, der ikke have kunnet opnaa Laan ved vore Bankinstituter paa offentlige Værdipapirer og Panteobligationer til den almindelige Diskonto. At der er flere Eiendomsbesiddere, der have ondt ved at svare mere end 4 pCt. af deres Gjæld, det er mig tilfulde bekjendt, og at der er Mangfoldige, som ønske Laan til 4 pCt., er mig ogsaa bekjendt; men mine Herrer! Hvem gaar det ud over, hvem skal betale det tilsidt? Er der flere Penge i Statskassen, end Statsstyrelsen har Brug for, er der efter min Formening to Veie at gaa. Den første er at nedsette Skattebyrden. Lad os saa ikke blive staaende med den overordentlig Stat af 1864. Den anden Veie er at afbetale paa Statsgjælden; thi at Staten skal betale 5 pCt. i Rente og skal laane Penge ud til 4 pCt., er i høi Grad ubilligt, da der er mangfoldige andre Samfundsborgere, der i dette Øieblik ere lige saa uheldige stillede som de, der ere Debitorer til Sparekasserne. Som sagt, førend jeg faar Dplysning om, hvad det er for Sparekasser, der trænge til denne Understøttelse, kan jeg ikke stemme for dette Lovforslags videre Fremme. Der er, som sagt, Mange, der ønske saadanne Laan, og hvad vil det være for en Sparekassebestyrelse, som ikke vil have saa mange Penge den kan faae af Statskassen, til 4 pCt.? Lad de Mange, der ønske Laan henvende sig til Kreditinstitutionerne. Vi have jo foruden Sparekasserne en Masse Kreditforeninger og Kreditanstalter. Skulle disse da ikke hjælpes, og faae de, der ere Interessenter i saadanne Kreditforeninger, i dette Øieblik Penge til 4 pCt.? Nei, det gaar ikke saaledes at tage fra den One og give til den Anden.

N. Jensen (Anders Amts 3die Valgfreds): Den sidste ærede Læser spurgte, hvilke Sparekasser det var, der trængte til Laan. Jeg